Molenlanden

Raadsinformatiebrief

Onderwerp	:	Beantwoording vragen ChristenUnie – nota Verbonden Partijen
Datum	:	10 februari 2021
Zaaknummer	:	1087795
Portefeuillehouder	:	Burgemeester Theo Segers
Behandelend ambtenaar	:	Arno Vermeulen en Jarno Groenveld

Beste meneer Stam,

Op 8 februari jl. stelde u vragen over de Nota Verbonden Partijen. Via deze raadsinformatiebrief worden uw vragen beantwoord.

Vraag 1:
Stel dat een Verbonden Partij (VP) op dit moment het risicoprofiel Laag heeft. Halverwege de periode in de jaarcyclus blijkt er ineens een voorval te zijn, waarop feitelijk de classificatie 'Hoog' van toepassing zou moeten zijn.
Hoe is in deze situatie geborgd dat de raad actief wordt geïnformeerd? Klopt onze aanname dat de raad dan z.s.m. door het college dient te worden geïnformeerd en er een voorstel komt om de behandeling van deze VP (al dan niet tijdelijk) voort te zetten als ware het een VP met risicoprofiel Hoog met alle afgesproken acties die bij zo'n profiel horen, tot het moment van herijking (meestal bij de Begroting)?

Antwoord:

Deze aanname klopt.

De risicoprofielen zijn zo ingericht dat deze zo actueel mogelijk zijn. We streven ernaar dat de jaarlijkse actualisatie zo veel mogelijk rekening houdt met mogelijke ontwikkelingen in een jaar.

Er kunnen tijdens het jaar onverwachte ontwikkelingen zijn waardoor extra betrokkenheid van de raad aan de orde is. Per situatie maakt het college de inschatting welke vorm van betrokkenheid dan passend is. Bijvoorbeeld in informerende zin of door het onderwerp alsnog voor raadsbehandeling te agenderen. Ook kan de raad zelf aangeven wanneer het bij een specifiek geval nader betrokken wil worden.

Vraag 2:
Op pagina 21 van de Nota staat bij actie 8 de mogelijkheid dat de stukken uit de vergadering van een VP met het profiel Gemiddeld in iBabs worden opgeslagen niet aangekruist. Bent u het met ons eens dat het dan wel raadzaam is dat daarvan de stukken ook in iBabs worden geplaatst,

zodat raadsleden op die manier zich kunnen verdiepen in de VP, zoals dat ook bij het risicoprofiel Gemiddeld past?

Antwoord:

Hier wordt in het voorstel niet voor gekozen. In de Nota Verbonden Partijen wordt namelijk de keuze gemaakt om bestuurlijke focus aan te brengen. Op pagina 13 van de Nota staat omschreven dat de raad bij verbonden partijen met een Hoog risicoprofiel ‘intensief betrokken is’. Het lezen van alle vergaderstukken van verbonden partijen is ingeschat als intensieve betrokkenheid.

Bij verbonden partijen met een Gemiddeld risicoprofiel wordt de raad ‘regelmatig op de hoogte gehouden door het college’. Bij een Gemiddeld risicoprofiel stellen wij ons voor dat het college de raad vooral informeert in het geval van bijzonderheden, in plaats van structureel per vergadering. Dit om prioriteiten en bestuurlijke focus aan te brengen in het werk van raad en college.

Het is praktisch zeker mogelijk om de stukken van verbonden partijen met een Gemiddeld risicoprofiel ook beschikbaar te maken in iBabs, indien de raad die keuze maakt.

Vraag 3:
Bij actie 10 staat dat er een vast agendapunt ‘uitwisseling VP ’ op de agenda van de (beide) commissievergaderingen komt. Hoe verhoudt zich de nieuwe commissie VP, die weliswaar nog in onderzoek is, tot deze beide commissievergaderingen? Bedoelt u wellicht met deze zinsnede dat zolang deze nieuwe commissie VP er nog niet is er een vast agendapunt op beide commissievergaderingen wordt toegevoegd en dit weer wordt geannuleerd als de commissie met haar werkwijze is vastgesteld door de raad? Of wordt er door een delegatie van de nieuwe commissie VP deelgenomen aan beide commissievergaderingen of wellicht anderszins? Graag uw visie daarop zodat helder wordt welke kaders de nieuwe commissie VP meekrijgt voordat de uitwerking in gang wordt gezet.

Antwoord:

Het idee van een Commissie Verbonden Partijen is dat dit een technische commissie is die aan de raad rapporteert en adviseert. Te denken valt aan een vergelijkbare rol als de auditcommissie, maar dan op het thema ‘verbonden partijen’. Deze commissie heeft nadrukkelijk geen politieke rol, maar heeft als doel dat de raad nauwer betrokken raakt en meer op de hoogte is van de ontwikkelingen bij verbonden partijen.

Een vast punt ‘uitwisseling verbonden partijen’ op de agenda van de twee commissievergaderingen (Wonen, Werken & Verkeer en Samenleving, Duurzaamheid & Bedrijfsvoering) stelt het college in staat om de raad te informeren over actuele ontwikkelingen. Daarnaast krijgen raadsleden hierdoor de gelegenheid om laagdrempelig het college te bevragen over (ontwikkelingen bij) verbonden partijen. Bij dit agendapunt hebben de leden van de Commissie Verbonden Partijen geen vastomlijnde rol. Een nadere uitwerking van dit agendapunt volgt na vaststelling van de Nota.

Vraag 4:
Op Pag 33-35 doet u een voorstel voor de classificatie van de huidige VP'en in de 3 risicoprofielen.

a. Klopt het dat in deze nota politieke keuzes feitelijk alleen te maken zijn door de raad bij de (her)ijking van de risicoprofielen en dat daarbij de interpretatie van de kolom 'Maatschappelijke Waarde' het meest 'politiek' van aard is, omdat de overige indicatoren vooral technisch van aard zijn?

b. Zo ja, bent u het met ons eens dat deze indicator van criteria dient te worden voorzien op basis waarvan je de (politieke) keuzes kan maken?

c. Zo nee, met welk kader vindt u dat de raad de kwalificatie die het college voorstelt op 'Maatschappelijke Waarde' dient te beoordelen?

d. Ons is dus niet helder waarop de kwalitatieve indicatoren zijn gebaseerd en wat de bandbreedte is van de kwantitatieve indicatoren. In het laatste geval bijv. lijkt het erop dat een bijdrage van ML in 2021 > 4mln dient te zijn om de classificatie Hoog te krijgen, maar dat is dus een aanname. In het geval van bijv. de kwalitatieve indicator, vinden wij de classificatie Gemiddeld bij de indicator Maatschappelijke Waarde voor de VP'en Stedin en Oasen vreemd. De diensten die zij leveren zijn namelijk essentieel voor onze inwoners (elektriciteit en drinkwater) en dus verwachten wij dat op die indicator de classificatie Hoog beter van toepassing zou zijn. Wellicht passen wij andere criteria toe, dus om een gemeenschappelijk beeld te hebben van de classificatie vinden wij een meer specifieke(re) en eenduidige(re) beschrijving van alle criteria (kwalitatief en kwantitatief) nuttig. Bent u dit met ons eens?

Antwoord:

a. De politieke keuze die in dit onderdeel van de Nota voorligt is: welk risicoprofiel wordt toegekend aan de verschillende verbonden partijen? Om tot deze politieke keuze te komen zijn de indicatoren toegevoegd als handvaten om hierover het gesprek te kunnen voeren. De kern is hier uiteindelijk hoe betrokken de raad wil zijn bij de verschillende verbonden partijen, dus voor welk risicoprofiel wordt gekozen.

   Het klopt dat de 'maatschappelijke waarde' van een verbonden partij lastig te objectiveren is.

b. Nee. De indicatoren zijn geen politieke keuzes waarover een besluit genomen wordt. Deze indicatoren zijn ondersteunend bedoeld om te vergelijken hoe de verbonden partijen zich tot elkaar verhouden. Wanneer er verschil van inzicht is in het risicoprofiel van een bepaalde verbonden partij, kan het gesprek hierover aan de hand van de indicatoren gevoerd worden.

   Indien er verschil van inzicht is over de weging van één of meerdere indicatoren, is het aan de gemeenteraad om te beoordelen of dit betekent dat een verbonden partij een ander risicoprofiel toegewezen dient te krijgen.

c. De ‘maatschappelijke waarde’ is in de Nota omschreven als de mate waarin de verbonden partij van belang is voor het realiseren van publieke belangen (zoals veiligheid, gezondheid en het voorkomen van armoede) of de dienstverlening aan de samenleving.

   Het beoordelen van de ‘maatschappelijke waarde’ is geen doel op zich. Door het gesprek over de maatschappelijke waarde (en de andere indicatoren) van een verbonden partij aan te gaan kan de raad de bestuurlijke focus bepalen.

d. In de Nota is ervoor gekozen weer te geven hoe het college de beschikbare informatie beoordeeld heeft en op basis daarvan tot risicoprofielen is gekomen. Aangezien het bepalen van risicoprofielen nooit volledig geobjectiveerd kan worden, wordt de politieke keuze hiertoe bij de raad gelegd. De raad kan op basis van de indicatoren en de beschikbare informatie bepalen om de risicoprofielen (al dan niet gewijzigd) vast te stellen.

   Het risico van het volledig objectiveren van indicatoren is dat de raad door de techniek van deze indicatoren buitenspel wordt gezet. Als een bepaald begrotingsbedrag of een bepaald aantal samenwerkingspartners er automatisch toe leidt dat een verbonden partij een bepaald risicoprofiel toegewezen krijgt, ontbreekt de politieke weging.

   Wat bovendien pleit tegen een nadere uitwerking is dat er geen meerjarige kwantitatieve criteria te maken zijn. Als voorbeeld nemen we de financiële bijdrage van Molenlanden aan de verbonden partijen. Voor 2021 is een drempelbedrag van €4.000.000,- tussen ‘Hoog’ en ‘Gemiddeld’ gekozen en een drempelbedrag van €250.000,- tussen ‘Gemiddeld’ en ‘Laag’. Als deze drempelbedragen ook gebruikt zouden zijn bij het opstellen van de Begroting 2020, dan viel er maar 1 verbonden partij onder het hoogste risicoprofiel. Hieruit blijkt dat externe ontwikkelingen zoals inflatie/deflatie of cao-stijgingen invloed hebben op dergelijke indicatoren. Om die reden is ervoor gekozen om per indicator jaarlijks een vergelijking te maken tussen de verbonden partijen, en te vatten in de categorieën ‘Hoog’, ‘Gemiddeld’ en ‘Laag’. Op basis van deze informatie kan de raad de risicoprofielen vaststellen.

Wij verwachten u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Molenlanden,

De secretaris, De burgemeester,

Femmy Jonker Theo Segers

CC: de leden van de gemeenteraad Molenlanden